

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9494,Odpowiedz-wiceprezesa-IPN-na-arttykul-Jana-T-Grossa-w-Die-Welt.html>

01.03.2026, 22:06

Odpowiedź wiceprezesa IPN na artykuł Jana T. Grossa w „Die Welt”

15.09.2015

W wydaniu „Die Welt” z 16 września 2015 ukazał się [tekst wiceprezesa IPN Pawła Ukielskiego](#), który jest odpowiedzią na artykuł Jana T. Grossa zatytułowany „Żadnego poczucia wstydu”.

Paweł Ukielski pisze:

14 września 2015 r. Jan T. Gross opublikował tekst o domniemanej współczesnej ksenofobii Polaków w kontekście win z okresu II wojny światowej.

Historyczne rozważania zaczyna Gross tyleż efektywnym, co fałszywym twierdzeniem, że Polacy w czasie wojny zabili więcej Żydów niż Niemców. Pochylmy się nad faktami. Polska była pierwszym krajem napadniętym przez III Rzeszę, który podjął walkę. 17 września została zaatakowana przez sojusznika Hitlera, Związek Sowiecki, co uniemożliwiło dalszy opór. Rząd ewakuował się na Zachód, a we Francji utworzono polską armię, która brała udział w wojnie francusko-niemieckiej i w bitwie o Anglię. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej utworzono dwie polskie armie na terenie ZSRR z Polaków wywiezionych tam przez sowiecki reżim. Żołnierze polscy walczyli w Afryce, we Włoszech, wyzwalałi Francję i Holandię. W okupowanej Polsce utworzono Polskie Państwo Podziemne, dysponujące wojskiem, które podjęło otwartą walkę w czasie Powstania Warszawskiego. Straty wojenne Polski szacuje się na 6 milionów ofiar oraz gigantyczne zniszczenia materialne.

Wbrew twierdzeniom Grossa, działania tysięcy ludzi ratujących Żydów nie były podejmowane tylko na własną rękę. Polskie Państwo Podziemne jasno określiło swój stosunek do ludobójstwa na ludności żydowskiej, penalizując zbrodnie i denuncjacje. W jego ramach działała Rada Pomocy Żydom „Żegota”. Przedstawicielem Polski był Jan Karski, który przewiózł raport o Holocauście dla władz polskich i angielskich, następnie przedstawił go prezydentowi Rooseveltowi. To m.in. za jego pośrednictwem Polska bezskutecznie domagała się pomocy dla Żydów.

Nie oznacza to, że wśród Polaków nie było zbrodniarzy i jednostek zdegenerowanych przez wojnę. Nie można jednak porównywać zbrodni popełnianych we własnym imieniu i wbrew państwu polskiemu z totalitarną machiną ludobójczą z państwową legitymizacją III Rzeszy.

Dokładne liczby nie są znane. Nie wiemy, ilu Żydów zginęło z rąk Polaków, a ilu zostało zadenuncjowanych. Trudno też oszacować liczbę Niemców zabitych przez Polaków na frontach II wojny światowej oraz w okupowanym kraju. Cała nasza wiedza historyczna wskazuje jednak, że straty zadane przez Polaków Niemcom są zdecydowanie wyższe niż ofiary zbrodni na żydowskich współobywatelach.

W Polsce panuje zgoda, że każda zbrodnia zasługuje na potępienie. Jednocześnie, podobna jednomyślność dotyczy niezgody na relatywizację historii, rozmywanie odpowiedzialności oraz fałszowanie faktów.

Paweł Ukielski

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Wetter Abon. Anmelden

Suche

DIE WELT

DIE WELT

Home Politik Wirtschaft Geld Sport Wissen Panorama Feuilleton ICON Reise PS WELT Regional Meinung Videos Markt

Meinung > Zweiter Weltkrieg: Welche Schuld trifft Polen?

MEINUNG ZWEITER WELTKRIEG 15.09.15

Welche Schuld könnte die Polen treffen?

Der Geschichtsprofessor Jan T. Gross begründet die vermeintliche Fremdenfeindlichkeit der Polen mit der Schuld des Landes im Zweiten Weltkrieg. Das klingt scharfsinnig, ist aber völlig falsch.

17   Von Paweł Ukielski

Am 14. September schrieb Jan T. Gross einen Essay (["Kein Schamgefühl"](#)) über die heutige angebliche Fremdenfeindlichkeit in Polen im Kontext von Schuld aus der Zeit des Zweiten Weltkriegs. Der in Princeton lehrende Historiker beginnt seine historischen Erörterungen mit der ebenso effektvollen wie falschen Behauptung, die Polen hätten während des Krieges "mehr Juden als Deutsche" getötet.

Betrachten wir die Tatsachen. Polen war das erste, vom Dritten Reich überfallene Land, das den Kampf gegen dieses aufgenommen hat. Am 17. September 1939 wurde es von Hitlers Verbündeten angegriffen, der Sowjetunion, was weiteren Widerstand unmöglich machte. Die Regierung evakulierte sich nach Westen. In Frankreich entstand eine polnische Armee, die im deutsch-französischen Krieg und in der Schlacht um England mitkämpfte.

Nach Ausbruch des deutsch-sowjetischen Krieges wurden aus deportierten Polen in der Sowjetunion dort zwei polnische Armeen gebildet. Polnische Soldaten kämpften in Afrika und Italien, befreiten Frankreich und Holland. Im besetzten Polen entstand denevill ein Untergrundstaat mit einer Armee, die im Warschauer Aufstand den offenen Kampf begann. Die Kriegsverluste Polens werden auf sechs Millionen Menschenleben geschätzt, dazu riesige materielle Zerstörungen.

Ablehnung historischer Relativierung

Entgegen Gross' Behauptungen war die Rettung von Juden durch Tausende ihrer Mitbürger nicht nur eine Aktion auf eigene Faust. Der polnische Untergrundstaat hat seine Haltung zum Genozid an den Juden klar formuliert, indem er den Judenhilfsrat "Żegota" unterhielt und Verbrechen und Denunziationen unter Strafe stellte.

Foto: MUZEUM POWSTANIA WARSZAWSKIEGO
 Paweł Ukielski ist Vizepräsident des "Institutes für Nationales Gedenken"

MEISTGELESENE ARTIKEL

 Flüchtlings-Gipfel
 "Wir sind ganz klar an der Kante"

 Asylbewerber
 Ist die mächtigste Frau der Welt überfordert?

 "Zum Spaß"
 Mann schluckt 35 Viagra-Tabletten – auf einmal

Pliki do pobrania

[Odpowiedź wiceprezesa IPN Pawła Ukielskiego na artykuł Jana T. Grossa, „Die Welt” z 16.09.2015 \(pdf, 2.18 MB\)](#)